

PRAWNIK RADZI

Opracowali: adw. Grzegorz Hawryłkiewicz, apl. adw. Maciej Kempa

Źródło: Biuletyn OKO nr 24, Marzec 2008r

1. Osoba niepełnosprawna, a zwolnienia z opłat skarbowych.

Problematyka związana z opłatą skarbową została uregulowana przez ustawodawcę w Ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U.2006.225.1635). W art. 2. tej ustawy został zawarty zamknięty katalog spraw, w których podejmowane czynności nie podlegają opłacie skarbowej.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt. 1 lit. a nie podlega opłacie

skarbowej: dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia i zezwolenia (pozwolenia, koncesji) albo złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawach uprawnień dla osób niepełnosprawnych.

2. Testament osoby niewidomej

Zagadnienie jakim jest forma sporządzenia testamentu zostało unormowane w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U.1964.16.93). W myśl przepisu art. 80 tej ustawy jeżeli osoba nie mogąca czytać ma złożyć oświadczenie woli na piśmie, oświadczenie powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Tak więc jedyną formą sporządzenia testamentu przez osobę niewidomą jest forma aktu notarialnego. Forma testamentu notarialnego daje spadkodawcy wysoki stopień bezpieczeństwa, wyrażającego się w zgodności treści testamentu z jego rzeczywistą wolą. Udział osoby z wykształceniem prawniczym chroni ponadto przed sporządzeniem testamentu w sposób

Sprzeczny z ustawą, a także przed nieprecyzyjnym sformułowaniem ostatniej woli.

Udział notariusza może również zapobiec niepożądanym wpływom osób trzecich na samego testatora oraz stwarza największe zabezpieczenie wobec ewentualnych ataków osób zainteresowanych w obaleniu testamentu.

Pozostawianie

oryginału testamentu w kancelarii notarialnej chroni go przed możliwością zniszczenia, ukrycia lub sfalszowania.

Ponadto testament sporządzony w formie aktu notarialnego ma taką moc dowodową, jak inne dokumenty publiczne.

Oświadczenie spadkodawcy powinno być w zasadzie złożone w kancelarii notarialnej jednakże w sytuacji, gdy spadkodawca z usprawiedliwionych przyczyn nie może stawić się w kancelarii (np. przebywa ciężko chory w szpitalu), może złożyć oświadczenie poza tym i notariusz przyjedzie do niego.

Ustawa z 14 lutego 1991r. - prawo o notariacie (jedn. tekst: Dz. U. z 2002r. Nr 42, poz. 369) wyraźnie wskazuje, że czynność w formie aktu notarialnego może być dokonana także przez osoby kalekie, w szczególności dotknięte ślepotą, głuchotą lub głuchoniemotą (art. 87 § 1 pkt 2 i 3 tej ustawy). Na notariuszu ciąży obowiązek przybrania biegłego oraz przekonania się, że treść czynności jest dokładnie znana i rozumiana osobie składającej oświadczenie woli. Przy dokonywaniu czynności z udziałem osoby niewidomej, na jej życzenie należy przywołać osobę zaufaną. Należy przy tym mieć na względzie, że osoba głucha, niema lub głuchoniema, która nie umie lub nie jest w stanie pisać, może skorzystać wyłącznie z tej formy testamentu zwykłego. Sporządzenie testamentu holograficznego (własnoręcznego) wyłączone jest ze względu na niemożliwość dopełnienia wymagania własnoręcznego spisania testamentu, a formę testamentu alograficznego (przy świadkach) wyłącza. Nie może być świadkiem testamentu osoba, na której rzecz jest on przewidziany jak też osoba niewidoma, głucha lub niema.

